



30. listopadu 2007
ROČNÍK 17 V ČÍSLE:

**Klasické jazyky pro jednadvacáté století •
 Z vědeckých pracovišť: podivuhodný kvan-
 tový svět • Diskuse, názory, ohlasy**

I letošní Den otevřených dveří na UP nabídl kromě „vážného“ programu několik odlehčených překvapení. Návštěvníci se zde mohli např. setkat s postavami pedelů, kteří ochotně poskytovali informace, nebo ve Velké zasedací síni Rektorátu UP navštívit představení Divadla Tramtárie na téma „instantní návod, jak vystudovat UP v deseti minutách“.

(Další informace o Dni otevřených dveří na UP níže.)

-red-, foto -tj- ▶



Zástupci sedmnácti zemí diskutovali o pohybu a zdraví v podmínkách civilizačních změn



■ Ze světových výzkumů vyplývá, že na kvalitě zdraví se ze 60% podílí individuální životní styl, jehož zásadní součástí je záměrný pohybový režim; tedy: záměrný



pohyb člověka je základním předpokladem tvorby a udržení vlastního zdraví, uvedl mj. prof. B. Hodaň z FTK UP při příležitosti konání pátého ročníku konference *Movement and Health 2007*. Mezinárodního

setkání s diskusí o pohybových aktivitách a zdravém životním stylu, jež organizuje Fakulta tělesné kultury UP, se ve dnech 14.–17. 11. zúčastnili renomovaní znalci a specialisté z celého světa. Tentokrát se věnovali problematice *Pohybu a tvorby zdraví v podmínkách civilizačních změn*.

Jednotlivé přednášky a prezentace probíhaly ve dvou sekcích a ve dvou skupinách posterů až do pátečních pozdních odpoledních hodin. Ke zvolenému tématu přijelo diskutovat do Olomouce 104 účastníků ze 17 zemí světa. Společenský program, k němuž patřila i netradiční jízda v historické tramvaji z Neředína do centra Olomouce (viz foto), organizovali studenti z Katedry rekreologie.

FTK UP pořádá konference věnované problematice pohybu a zdraví již od roku 1999, vždy v dvouletých intervalech. Nad tou letošní převzaly záštitu rektor UP, hejtmán Olomouckého kraje, primátor statutárního města Olomouc, předseda ČOV, IIHP, HEPA, IFSM a ICSSPE.

-map-, foto -tj-

Univerzitní sbor Ateneo v Praze zabodoval

■ „Prosím vás, nahláste se mi všichni, kdo jedete na společnou jízdenku,“ ozývá se krátce před druhou hodinou odpolední v pátek 16. 11. v hale olomouckého vlakového nádraží. A už jedno za druhým letí jména členů smíšeného komorního sboru *Ateneo UP v Olomouci*, kteří za necelých dvacet minut vyrážejí do Prahy, aby zde pod vedením sbormistra doc. P. Režného reprezentovali svoji alma mater na festivalu „*Festa academica 2007*“.

V našem hlavním městě si předminulý víkend (kromě neonacistů a anarchistů) daly své dostaveníčko i univerzitní sbory z celé České republiky, aby, slovy pořadatelů, ve dvou dnech zpěvem oslavily svátek studentsva. „Festival navazuje na tradici velkých setkání akademických sborů, která se u nás před řadou let uskutečňovala pravidelně, ale po revoluci se orga-

nizovat přestala,“ uvedl organizační ředitel festivalu, sbormistr a výkonný místopředseda *Unie českých pěveckých sborů dr. R. Michálek*. Pro všechny zúčastněné byla *Festa academica* také velmi dobrou příležitostí porovnat si, na jaké úrovni je sborový zpěv na ostatních vysokých školách.

Po příjezdu do Prahy čekala na *Ateneo v areálu Vysoké školy ekonomické večere a slavnostní zahajovací koncert zaměřený na českou hudbu 19. a 20. století*. Zpěváci z UP se protentokrát stali součástí zhruba třísethlavého publika a vychutnali si skladby Z. Lukáše, B. Martinů, L. Janáčka či J. Suka. V rámci koncertu byla předána cena *Jana Opletala*. Tu z rukou profesora P. Klenera, nedávno odvolaného ředitele Ústavu hematologie a krevní transfúze, převzal prorektor ČVUT dr. J. Kuba.

Dokončení na str. 4

Univerzita lákala nové studenty na Dni otevřených dveří

■ Univerzita Palackého připravila na sobotu 24. 11. Den otevřených dveří. V prostorách všech sedmi fakult i Rektorátu UP se zájemci o studium na olomoucké univerzitě mohli dozvědět vše, co se týká příštího akademického roku, otvíraných oborů, náležitostí elektronické přihlášky i podmínek přijetí ke studiu.

Jsme rádi, že zájem o studium na naší univerzitě je tak výrazný. Konkurence mezi vysokými školami totiž rok od roku stoupá a nabídka vysokých škol se pomalu vyrovnává počtu studentů, uvedl prorektor UP pro záležitosti vnějších vztahů J. Dürr.

Naštěstí ani poměrně nevlídné počasí nemělo vliv na tradičně vysokou návštěvnost, a tak pracovnice studijních oddělení mohly být ve stále permanenci – informace během dopoledne shánělo několik tisíc budoucích studentů. Každá z fakult navíc uspořádala mezi 9. a 13. hodinou alespoň jeden informační blok, ve kterém byly našim budoucím studentům předány nejdůležitější informace – těch se jim dostalo i díky kvalitním a graficky atraktivním publikacím s kompletní nabídkou oborů, jejich anotacemi, požadavky k přijímacím zkouškám, ale též např. s informacemi o ubytování či vědecko-výzkumných aktivitách.

Spolu s dalšími propagačními materiály, které pro zájemce o studium univerzita připravila, si však mohli návštěvníci univerzity odnést také zajímavý kulturní zážitek. Ve Velké zasedací síni Rektorátu UP odehráli s velkým úspěchem několik krátkých představení herci *Divadla Tramtárie* (viz výše) a nahlédnout bylo možno též do pracovny rektora.

Přijela jsem až z Berouna a musím říct, že nelituji. Moc mě prostředí univerzity zaujalo, ještě se chystám do centra, svěřila se devatenáctiletá Jiřina Hamrsmidová, když si od pedela nechala poradit cestu na Horní náměstí.

-rp-

Vyjádření vedení Právnické fakulty UP k aktuální situaci

Vedení Právnické fakulty UP souhlasí s návrhem rektora UP na odložení voleb kandidáta na děkana PF UP. Vedení PF UP tak zároveň podporuje rozhodnutí Akademického senátu PF UP, který projednává volby kandidáta na děkana odročil na neurčito.

Jak plyne z usnesení Krajského soudu v Ostravě, kterým byla odmítnuta žaloba Mgr. I. Benedy, je zde údajně ještě řádný opravný prostředek (odvolání k ministerstvu), který musí být žalobcem Mgr. I. Benedou vyčerpán.

Současně si však vedení PF UP dovoluje vyjádřit nesouhlas s právním závěrem soudu, který proces jmenování děkanů fakult považuje za správní řízení a z toho dovozuje kompetenci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy být odvolací instancí ve věci jmenování děkanů fakult.

Spor o osobu děkana PF UP se tak přenáší do obecnější a daleko závažnější roviny, která se již netýká pouze Univerzity Palackého, nýbrž všech univerzit v ČR, tedy do sporu o míru samosprávy vysokého školství a možného zásahu státu (ministerstva školství) do této autonomie.

JUDr. M. Bartoň, Ph.D., dočasně pověřen výkonem pravomocí děkana PF UP

Klasické jazyky pro jednadvacáté století

■ Třežbaže latina a stará řečtina jsou neodmyslitelně spjaty jak s antickými, tak židovsko-křesťanskými kořeny naší civilizace, nedostává se jim v soudobé Evropě, tím spíše pak v naší zemi, kde byla jejich výuka za minulého režimu systematicky omezována, potřebného zájmu a místa ve školním kurikulu. Jednou z příčin jejich nevysoké popularity mohou být i zastaralé vyučovací metody, které občas připomínají spíše dobu *Študáků a kantorů* než počátek jednadvacátého století. Právě proto se latináři a řečtináři v řadě zemí společně zamýšlejí nad způsoby výuky, které by jejich obor v přátelském podání přiblížily mentalitě moderního člověka.

Příspěvkem k tomuto snažení byla i konference *Netradiční přístupy k výuce klasických jazyků*, kterou ve dnech 6. a 7. 11. uspořádala Katedra klasické filologie FF UP. Konference se konala v rámci grantového projektu FRVŠ 2007 „Propagace výuky latinského jazyka“, jehož řešitelkou je vedoucí katedry PhDr. B. Pokorná, Ph.D. Hosty konference byli nejen vysokoškolští učitelé z Karlovy univerzity, Masarykovy univerzity a Univerzity Palackého, ale i středoškolští učitelé. Právě tvůrčí a vstřícná kooperace vysokoškolských s středoškolských učitelů je při inovaci výuky klasických jazyků navýsost důležitá, neboť jejich znalost studenti nejvíce zúročí

právě ve vysokoškolském studiu jak přírodních, tak humanitních oborů.

Na moderní metody využití informační technologií upozornily referáty o e-learningu a jeho využití v tak rozmanitých oblastech, jako je novozákonní řečtina, četba klasických latinských textů či studium jazyků starověké Itálie. Pozornost byla věnována i výuce živé latiny, v níž dnes přední místo v republice zaujímá pražský Ústav řeckých a latinských studií FF UK. V tomto ohledu zaslouží zvláštní pozornosti lingvisticky orientované referáty prof. B. Mouchové, CSc., a Mgr. B. Krylové, Ph.D., které upozornily jak na široké možnosti, tak omezení využívání živé latiny v univerzitním kurikulu. Bohatě možnosti využívání mezijazykových vztahů při popularizaci antických tradic české kultury v gymnaziální výuce představila ve svém referátu PhDr. J. Kepartová, Ph.D., z Pedagogické fakulty UK. Moderní srovnávkou pohled na syntax antických jazyků a využití takového pohledu při její výuce nastínil ve svém živém a ilustrativním referátu prof. A. Bartoněk, DrSc., z brněnské Ústavu klasických studií FF MU. Na potřebu mezijazykové spolupráce při výuce latiny ve vztahu k lékařským vědám upozornil originální příspěvek PhDr. P. Nečase z Lékařské fakulty UK v Hradci Králové. Způsob, jak motivovat žáky pro studium latiny a jak zároveň aktivně prosazovat latinu ve středoškolském kurikulu, připomněl entuziasticky podaný referát PhDr. J. Prose z gymnázia Boskovice.

Třežbaže hosty konference byli většinou odborníci a profesionálové, ať již učitelé či studenti, rozhodně se nejednalo o nějaké přesvědčování přesvědčených, či naopak společné truchlení nad neutěšeným postavením klasických jazyků v kontextu českého školství a vzdělanosti obecně, nýbrž o tvůrčí výměnu nových idejí a konkrétních metod, které mohou obohatit jejich výuku, a tak nejlépe přispět k zvýšení jejich prestiže. Konference tak prakticky podpořila hlavní myšlenku vinoucí se letošní výroční fischerovskou přednáškou brněnské profesorky J. Nechutové „Otcové synům. Latinská kontinuita Západu“, konané shodou okolností téměř paralelně s konferencí, totiž že bez znalosti vlastních kořenů a tradice každá civilizace zahyne. Aby však o tyto kořeny byl i v dnešní informacemi a podněty všeho druhu přesytené době zájem, je třeba, aby způsoby poznávání naší tradice byly někdy výrazně netradiční. . .

PhDr. L. Kysučan, Ph.D., Katedra klasické filologie FF

Třikrát mezinárodní spolupráce na Katedře romanistiky FF UP

■ V prvním listopadovém týdnu proběhly v zasedací místnosti děkanátu FF UP obhajoby výsledků stáží již třetího běhu projektu *Leonardo da Vinci*. Deset stážístů prezentovalo a obhajovalo ve francouzštině své práce před francouzsko-českou komisí, již předsedal prof. N. Flageul z Univerzity Lille 3. Obhajoby sledovalo početné auditorium z řad studentů.

V Betlémské kapli v Praze a v přilehlých prostorách se 15. 11. konal veletrh *Študovat ve Francii* organizovaný francouzským velvyslanectvím a ČVUT. Na veletrhu se prezentovalo přes dvacet francouzských univerzit a vysokých škol, na programu byly tematické přednášky a odborné dílny. Zastoupena byla i Univerzita Palackého – dostala totiž možnost představit ve společném informačním stánku studijní programy s aplikovanou ekonomikou a dvojitý diplom UP – Lille 3 (na snímku).



V týdnu od 12. do 16. 11. přednášel na Katedře romanistiky FF v rámci monitorovací cesty projektu *Leonardo da Vinci* prof. G.-A. Le Blanc z Univerzity Bretagne-Sud ve Vannes. Kromě hojně navštívených přednášek v aule se věnoval studentům i v konzultačních hodinách – strávil tak s nimi více než dvacet hodin. Setkal se rovněž s Mgr. Y. Vyhnánkovou z Kanceláře zahraničních styků.

Mgr. J. Uvírová, Ph.D., Katedra romanistiky FF UP, foto archiv katedry

Ze zasedání Vědecké rady UP

■ Vědecká rada UP, která jednala 12. 11., schválila tři návrhy na jmenování profesorem, a to **doc. P. Hradila, CSc.**, pro obor Organická chemie, **doc. M. Soleiman pour Hashemi, CSc.**, pro obor Dějiny slovanských literatur se zaměřením na dějiny české literatury a **doc. B. Mánka, CSc.**, pro obor Dějiny anglické a americké literatury. Všechny schválené návrhy budou postoupeny MŠMT ČR k dalšímu řízení.

Dále Vědecká rada UP schválila žádosti o reakreditaci oborů FF Dějiny anglické a americké literatury, Lingvistika konkrétních jazyků pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem. Schválené žádosti budou postoupeny akreditační komisi MŠMT k dalšímu řízení.

-red-

Sledujte ČT 2!

■ **PhDr. P. Urbásek**, ředitel Archivu UP, bude účastníkem diskusního pořadu České televize *Historie cs.* věnovaného československým dějinám od roku 1918. O strahovských událostech z října 1967 a studentském hnutí z šedesátých let budou spolu s ním diskutovat Ing. L. Mravec, ředitel odboru zahraničních vztahů Kanceláře prezidenta republiky a pamětník událostí, a historik PhDr. M. Svatoš, CSc., z Ústavu dějin UK v Praze. Pořad uvede Česká televize na svém druhém programu **10. 12. od 22. 15 hod.**

PhDr. P. Urbásek je spoluautorem knihy „Vítězové? Poráženi?“ oceněné jako „Historická kniha roku 2006“ a publikace „Kapitoly z dějin univerzitního školství na Moravě v letech 1945–1990“, za kterou obdržel Cenu rektora MU v Brně a ocenění rektora UP. Byl hlavním řešitelem projektu GAČR „Dějiny univerzitního školství na Moravě“ (ukončen 2002) a spolurešitelem projektu GAČR „Politické elity a disent v období tzv. normalizace“ (ukončen 2005). V současné době se jako hlavní řešitel věnuje projektu „Diskontinuita jako určující faktor vývoje českých vysokých škol v letech 1969–1989“ (GAČR), který bude dokončen v příštím roce.

-red-

Studenti geoinformatiky budou realizovat vlastní projekty v grantovém programu Kraje Vysočina

■ Vcelku neobvyklý způsob výuky studentů v prvním ročníku navazujícího studia Geoinformatiky na UP zvolil vedoucí Katedry geoinformatiky prof. V. Voženilek. Na první hodině předmětu *Modelování v GIS* nepřidělil studentům tradiční cvičení, ale dal jim za úkol vypracovat vlastní projekt na základě reálné výzvy k předkládání projektů realizovaných z dotací Fondu Vysočina. Grantový program přitom nese název GIS VII – 2007 a týká se podpory geoinformační infrastruktury a vytváření kvalifikovaného užití geoinformací na území Kraje Vysočina.

Studenti tak ve dvojicích nebo jako jednotlivci museli vymyslet téma projektu a zamyslet se nad jeho realizací. Po prezentaci základních tezí v rámci cvičení pak dostali studenti do rukou prázdnou žádost o poskytnutí opory a spolu s prof. V. Voženilem prošli jednotlivá úskalí, která takový formulář skýtá. Závěrem dostali za úkol žádost vyplnit a spolu s rozpracovaným návrhem projektu jej odevzdat formou e-learningu. A jelikož se jednalo o reálné zadání projektu, který mělo uzavřerku týden po tomto cvičení, dostali studenti příslib, že ty nejlepší projekty budou do grantového projektu Kraje Vysočina přihlášeny.

A tak se také stalo. Po vyhodnocení projektů pět studentských projektů přihlášeno do grantového programu. Studenti Katedry geoinformatiky se tak dočkali ohromného úspěchu. V konkurenci reálného světa jejich projekty dokázaly porotu Fondu Vysočina

zajmout a čtyři z pěti projektů byly vybrány. Do jednoho měsíce tak budou podepsány veškeré smlouvy a studenti budou mít půl roku na to, aby své projekty realizovali. V kategorii Geoaplikace uspěla dvojice studentů L. Hladíša a S. Šťastný s projektem „SWOT – Extenze pro SWOT analýzu pro ORP Kraje Vysočina“, v kategorii Vzdělávání a osvěta v GIS uspěly dvojice H. Dvorníková a J. Kubeček s projektem „Geo on-line“ a J. Pánek a V. Pászto s projektem „Bud Geo...“. Ve stejné kategorii uspěl i projekt A. Vondrákové s názvem „EXPLOZE – Extra Porce Lokálního ZEměpisu“.

Je to ohromný úspěch, nedovedu si ani představit, co by se stalo, kdybychom přihlásili všech 13 projektů, kolik by uspělo pak. Velice důležité je, že projekty vymysleli samotní studenti a sami je také budou zpracovávat. Samozřejmě jim Katedra geoinformatiky poskytne potřebné zázemí, a to včetně pomoci pracovníků, ale studenti jdou do realizace projektu sami za sebe a dokázali tak uspět v reálném světě geoinformatiky, neskrýval radost vedoucí Katedry geoinformatiky a zároveň učitel těchto studentů prof. V. Voženilek.

Realizace projektů bude započata podpisem smlouvy, tedy ještě v tomto kalendářním roce. Všichni studenti musí projekt dokončit do 6 měsíců od tohoto data, tedy na přelomu měsíce května a června příštího roku bude zřejmé, zda studenti byli úspěšní i v praxi. Všichni však pevně věří, že budou.

-alv- (redakčně zkráceno)

Intermediální diskuse zahájena

■ Ve dnech 7. a 8. 11. proběhlo v prostorách Regionálního centra Olomouc mezinárodní interdisciplinární vědecké sympozium *Intermedialita: Slovo-obraz-zvuk*, pořádané Katedrou bohemistiky FF UP v rámci grantového projektu ESF *Inovace studijních programů bohemistiky s ohledem na potřeby soudobé informační společnosti*. Jedná se o vůbec první počin tohoto druhu v České republice, kde je sice diskuse nad fenomény intermediality již řadu let otevřena, avšak není nijak systematicky rozvíjena ani soustavně reflektována.



Referáty se dotýkaly jak metodologického uchopení intermediality či její teoretické reflexe, tak historické perspektivy intermedialních vztahů, tj. vztahů mezi slovem, obrazem, hudbou, filmem, divadlem nebo dokonce tancem. Nechyběly ani konkrétní analýzy intermedialně založených uměleckých děl a jiných textů. Žurnalisticky orientovaný paralelní blok nabídl pohledy do problematiky sdělovacích prostředků, tedy médií ve vlastním slova smyslu, došlo i na otázky spojené s internetem a moderními komunikačními technologiemi.

Sympozium zahájil proděkan FF UP prof. L. Daniel, vstupní přednášku, zkoumající filozofické a lingvistické aspekty intermedialní problematiky *Intermedialita – intertextualita – makrotextualita?* proslavil prof. J. Kořenský, DrSc. (Katedra bohemistiky), Univerzitu Palackého dále reprezentovali doc. T. Lazorčáková, Ph.D. (Katedra divadelních, filmových a mediálních studií), dr. M. Lapčík (Katedra žurnalistiky) a celá řada mladých badatelů z různých oborů, včetně janišť. Mezi čtyřmi desítkami účastníků nechyběly zahraniční osobnosti, zejména ze Slovenska, Rakouska, Německa i Švýcarska. Někteří z nich otevřeli pozoruhodné, dosud málo reflektované aspekty intermediality, jako např. textové aspekty lidského těla: dr. E. Grabovszki z Katedry evropské a srovnávací literatury a jazykovědy Vídeňské univerzity promluvil o vlivu lidského těla na typografii, dr. I. Pfandl-Bucheggerová a dr. G. Rottensteinerová z Univerzity v Grazu přesvědčivě ukázaly, jak a k čemu může odkazovat tanec jako znak, a M. Jucquois-Delpierre z düsseldorfské univerzity uzavřela jednání poukazem na interpretační možnosti tance, zejména ve filmu. Značný ohlas sklídl i příspěvek k problému verbální a piktorální narativy PhDr. A. Jedličkové, CSc., z Ústavu pro českou literaturu AV.

Na závěr dvoudenní konference přednesl vedoucí projektu dr. J. Schneider návrh, aby podobná interdisciplinární setkání pokračovala i v budoucnosti, a to již s konkrétním zaměřením na jednotlivé aspekty intermediality. Z konference bude vydán sborník, který se tak stane pilotním dokumentem intermedialně orientované diskuse v českém kulturním regionu.

L. Krausová, FF UP

Olomoucký hrad byl tématem mezinárodní konference

■ Problematika tzv. Olomouckého hradu se stala stěžejní tematikou mezinárodní konference, která se uskutečnila ve dnech 20.–22. 11. v prostorách Arcidiecézního muzea Olomouc. Zhruba čtyřicet historiků umění, památkářů, archeologů a restaurátorů z ČR i ze zahraničí v průběhu setkání komplexně zhodnotovali historický prostor tzv. Olomouckého hradu, jenž je pozoruhodný kontinuitou historického osídlení. *Probíhal zde několikaleť archeologický i stavebně historický průzkum, který umožnil znovu po více než dvaceti letech novým způsobem interpretovat některé podstatné otázky související s vývojem této významné lokality*, řekl dr. O. Jakubec z Muzea umění Olomouc. Mezi přednášející patřil mj. i PhDr. J. Bláha, který se jako člen Katedry dějin badatelů FF UP věnuje historické archeologii, archeologii v památkové oblasti a středověké kultuře (na snímku).



Konferenci uspořádaly Muzeum umění Olomouc, Ústav dějin umění AV ČR a olomoucké pracoviště Národního památkového ústavu.

Z tiskové zprávy vybrala -map-, foto -tj-

Média v postmoderní společnosti

■ V rámci cyklu přednášek *Média dnes* proběhlo v úterý 20. 11. setkání s prof. S. Hubíkem, CSc., který před studenty vystoupil s výkladem na téma *Média a rychlost*. Navázal tak na řadu přednášek, které proběhly na Katedře žurnalistiky UP v minulých týdnech. Avšak oproti prakticky zaměřeným odborníkům z mediální sféry, nastínil filozof a sociolog S. Hubík problém mediace z teoretického hlediska.

Z jeho pohledu charakterizují dnešní média tři aspekty: rychlost, technický obraz a síť. Jednotlivé pojmy spojil s osobnostmi, které se těmito otázkami zabývaly, aby posluchačům přiblížil jejich úlohu v současné mediaci. Aspekt rychlosti vysvětlil v souvislosti s kulturním filozofem P. Virilem, jenž proslul právě jako teoretik „filozofie rychlosti“. K nastínění problematiky technického obrazu mu pomohlo pojetí V. Flussera, filozofa komunikace a mediálního teoretika. Na roli sítě v současné společnosti pak nahlížel z pohledu španělského sociologa M. Castellese. Tyto tři pohledy ve své přednášce spojil, aby zachytil současný stav médií i celé společnosti. Podle S. Hubíka je pro postmoderní společnost význačná právě rychlost šíření informací. Ta je spjata jak s technikou, tak s vytvářením sítě, jejichž prostřednictvím se mohou šířit. V současném světě už není moc měřitelná hmotnými statky, nýbrž vlastnictvím informace. Společnost je tak rozdělena na skutečnou realitu a na obraz této reality, kdy není

důležité, co existuje, ale co je zobrazováno. Svůj výklad zakončil myšlenkou, že zastaralé pojetí existence ve smyslu „být“ je dnes pozměněno na „být vnímán“.

Přednášky jsou součástí projektu s názvem „Inovace studijního programu žurnalistika“, spolufinancovaném ESF; jeho cílem je přizpůsobit studijní program aktuálním trendům a umožnit tak absolventům žurnalistiky lepší uplatnění na trhu práce. Kromě přednášek tak projekt nabízí studentům cyklus workshopů, vybudování multifunkčního studia a zprovoznění multimediální knihovny. Zajímavým cílem je vytvoření multimediálního portálu, který bude shromažďovat studentské práce a umožní studentům navázat kontakt s potenciálními zaměstnavateli.

V. Kusá, studentka Katedry žurnalistiky FF UP

Pocta k Mezinárodnímu dni studentstva

■ Akademik sport centrum UP zavzpomínalo na historii *Mezinárodního dne studentstva* a uctilo tento sváteční den uskutečněním tradičního již 47. ročníku mezinárodního volejbalového turnaje smíšených družstev pod záštitou rektora UP. PhDr. A. Orlová, ředitelka turnaje, připomněla výročí velmi zasněženě a citlivě. Vlastní turnaj byl dokonale organizovaný, což komentovali všichni účastníci s příslibem účasti v příštím ročníku.

Turnaje se zúčastnili i absolventi UP, kteří se pravidelně a rádi vrací na tuto akci.

Výsledky : 1. FF UP, 2. Píř UP, 3. UTB Zlín, 4. Univerzita Pardubice, 5. CMTF UP, 6. VŠE Znojmo, 7. Univ. Žilina, 8. FTK UP.

První tři družstva získala poháry, věcné ceny a upomínkové diplomy.

Mgr. P. Křešová, ASC UP

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

Katedra společenských věd PdF UP
si Vás dovoluje pozvat na přednášku
Ing. M. Vlčka,
předsedy Poslanecké sněmovny PČR
na téma

Legislativní proces v parlamentní demokracii ČR.

Termín: 3. 12. od 9.45 hod.
Místo: Aula Pedagogické fakulty UP

Eurocentrum Olomouc spolu s partnery akce
si Vás dovolují
poznat na konferenci

Předsednictví ČR v Radě EU: příležitosti pro Olomoucký kraj, která se uskuteční 5. 12. 2007 od 9 hod. ve Velkém zasedacím sále

Magistrátu města Olomouc (Hynaisova 10).
Na konferenci vystoupí zástupci Úřadu vlády ČR
zodpovědní za organizační, analytickou a komunikační
stránku českého předsednictví, poslanec
Parlamentu ČR, členové Pracovní skupiny pro přípravu
Olomouckého kraje na předsednictví ČR v Radě EU,
zástupce UP a další hosté.

Registrace: danhelova@euro-skop.cz či tel.: 585 631 251.



Katedra romanistiky FF UP
a Francouzské centrum Olomouc
uvádějí představení

Un acteur, un auteur

Jeden herec, jeden autor.

Duo francouzského a českého herce přednese dílo
N. Sarrate *Pour un oui, pour un non*, poté bude následovat
setkání s francouzským hercem H. Questerem,
držitelem Velké ceny Gérarda Philippa, kterou uděluje
město Paříž, Velké ceny kritiky 2001–2002 a Koman-
dérem umění a literatury.

Divadelní představení se uskuteční

7. 12. v Kapli Božího Těla UC UP od 11 hod.

Ústav ošetřovatelství a porodní asistence,
Ústav společenských a humanitních věd
Lékařské fakulty a Vojenská nemocnice v Olomouci
pořádají **4. 12. ve Velkém sále Domu armády
mezinárodní konferenci**

Důstojné umírání.

Program, přihláška a další informace viz
<http://www.upol.cz/fakulty/lf/aktuality-lf/>.

Olomoucká pobočka Jazykovědného sdružení ČR
zve na přednášku

Psaný a mluvený jazyk z hlediska korpusové lingvistiky, kterou prosloví

Dr. Phil. Franz Schäfer, M.A.

(Institut lingvistiky v Kolíně nad Rýnem, Německo).

Přednáška se koná **4. 12. od 16.45 hod.**

v posluchárně č. 18, Katedra bohemistiky FF UP.

HABILITACE A PROFESURY

Filozofická fakulta

Dne 5. 12. proběhnou před Vědeckou radou FF UP
(zasedací místnost U1, Křížkovského 8), tato řízení:

- řízení ke jmenování profesorem
- 13 hod.: **doc. D. Šimek**, docent Katedry sociologie
a andragogiky FF UP, v oboru **Andragogika**;
- habilitační řízení
- 14.15 hod.: **PhDr. T. Pospíšil, Ph.D.**, odborný
asistent Katedry anglistiky a amerikanistiky FF MU
v Brně, v oboru **Dějiny anglické a americké lite-
ratury**;
- 15.30 hod.: **PhDr. M. Řezník, Ph.D.**, Juniorprofesor
Technické univerzity Chemnitz, Philosophische
Fakultät, v oboru **Historie**.

Podrobnější informace k uchazečům najdete na
www.ff.upol.cz/veda.

UNIVERZITNÍ PRACOVNÍŠTĚ INFORMUJÍ

E-learningová podpora výuky patologické fyziologie na Lékařské fakultě UP



Předmět Patologická fyziologie má významně
integrující postavení v preklinické části výuky
lékařských a zdravotnických oborů na lékař-
ských fakultách. Posláním oboru je formování
komplexního teoretického základu nutného pro
porozumění medicínským stavům v jejich dy-
namice. Nárůst výuky předmětu na LF UP
v posledních letech nebývale vzrostla – na jed-
noho pedagoga Ústavu patologické fyziologie
LF UP průměrně připadá stěží uvěřitelných
25–30 hodin přímé výukové zátěže za týden.

S cílem zefektivnit výukovou činnost zahájili
pracovníci ústavu začátkem roku 2007 projekt
„E-learningová podpora výuky patologické
fyziologie na Lékařské fakultě Univerzity Pa-
lckého“ (<http://epfyziol.upol.cz>). Projekt je
spolufinancován Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky a bude
ukončen v polovině roku 2008.

Řešení projektu zahrnuje čtyři oblasti: od-
bornou medicínsko-pedagogickou část, tech-
nickou část pořizování, úprav a synchronizace
videozáznamů, náročnou programovací část
spojenou s tvorbou výukového portálu a ad-
ministrativní část. Na řešení se koordinovaně
podílejí pracovníci Ústavu patologické fyzi-
ologie LF UP spolu s přízvanými externími
pedagogy, pracovníci pracoviště didaktické
techniky LF UP, pracovníci CVT UP, RUP a pra-
covníci Projektového servisu UP. Projekt vznikl
za podpory sdružení CEPAC.

Projekt si klade za cíl vytvořit webový portál
pro rozšíření forem výuky předmětu Patologick-
á fyziologie v magisterských a bakalářských
oborech pěstovaných na Lékařské fakultě UP.
Řešení projektu vstoupilo do své druhé polovi-
ny. Portál, který byl otevřen a zpřístupněn v zá-
ří t. r., je průběžně doplňován a obměňován.
Osnovou portálového prostředí (<http://pfyziol.upol.cz>) jsou osvočené videozáznamy předná-

šek synchronizované s powerpointovými pre-
zentacemi vyučujících. Přednášky jsou přehled-
ně sloučeny do jedenácti výukových modulů.
Pokrývají základní kapitoly výuky předmětu.
Každý modul a každá přednáška jsou uvedeny
krátkou anotací, takže uživatel se v problemati-
ce snadno orientuje. Operativně dále usnadňuje
výkonný vyhledávací aparát. Řešitelé projektu
očekávají, že uživatelé využijí možnosti zasílat
svoje poznámky, postřehy nebo návrhy k uspo-
řádání portálu s cílem vylepšit jeho funkci.

Projekt přispívá k naplnění globálních vzdě-
lávacích cílů prostřednictvím zavedení nového
způsobu učení s využitím e-learningové tech-
nologie. Portálové prezentace vhodné rozšiřují
nabídku studijních materiálů předmětu. Záro-
veň naplňují širší záměr projektu, kterým je
zvýšení úrovně vzdělávání a stěžejních znalostí
studentů, a tím zvýšení jejich uplatnitelnosti na
trhu práce. Portál je veřejně přístupný, takže
ho mohou využívat studenti a pedagogové
lékařských, přírodovědeckých a veterinárních
fakult jiných univerzit a vysokých škol, studenti
a pracovníci neučitelských i učitelských oborů,
pedagogové a odborníci z praxe anebo další
zájemci o studium těchto oborů.

MUDr. D. Riegrová, CSc.,
Ústav patologické fyziologie LF UP

Přístup do mediálního archivu Mediasearch

Společnost NEWTON Media, a. s., umožnila Univerzitě
Palckého plnohodnotný zkušební přístup do mediál-
ního archivu MediaSearch, který najdete na adrese:
<http://mediasearch.newtonit.cz>.

Přístup je povolen jen do 5. 12. 2007.

Vstup do databáze vyžaduje uživatelské jméno
a heslo. O to můžete požádat mailem (bis@upol.cz)
nebo telefonicky (kl. 1744, 1722).

Oddělení bibliograficko-informačních služeb KUP

Univerzitní sbor...

„Jo, tady se bude dobře zpívat,“ shodli se druhého
dne mnozí členové Atenea při vstupu do novogotick-
kého chrámu sv. Ludmily na pražských Vinohradech.
Organizátoři festivalu nemohli pro *Matiné duchovní
hudby, které zde olomoucký sbor zahajoval, vybrat
lepší místo. Působivé skladby jako Benedicamus Do-
mino od F. Krafa, Tu es Petrus od G. P. da Palestrina
nebo Velkomoravský chorál J. Pavlíci dostávají pod
majestátní klenbou novogotické basiliky jakoby další
rozměr. Výborná akustika, stylové prostředí, to vše
zesiluje počitek ze zpěvu jak u posluchačů, tak u sa-
motných interpretů.*

Spokojení se svým výkonem se olomoučtí sboristé
začleňují do publika a pomalu začínají promrzat při
vystoupeních pěveckých těles z Českého Těšína, Pa-
rubic a Plzně. I oni naplno využívají akustiku a genia
loci sv. Ludmily. Za zmínku stojí vystoupení *Dívčího
akademického sboru z Plzně. Jejich zpěv z kůru za
doprovodu varhan velice působivě ovládl celý chrá-
mový prostor.*

Oběd a několik hodin volna, toť program Atenea po
poslední skladbě celého matiné. Svatá Ludmila pouš-
tí olomoucké ze své chladné náruče a zkrehlé ruce
sboristů po chvíli bojují s příbory. Útočištěm sboru
se stává nedaleká fara při sv. Ludmile a příjemným
hostitelem její duchovní správce T. G. Biňovec.

Místo: Masarykovo nábřeží, čas: kolem čtvrté odpo-
lední. Skupina zhruba třiceti lidí mízí ve starém, poměr-
ně nenápadném činžovním domě. Jen zasvěcení vědí,
že jde o jeden z klenotů pražské scény od architektky
J. Fany, budovu Zpěváckého spolku Hlahol. Právě
v jejím hlavním sále, jednom z posvátných míst čes-
kého sborového zpěvu, proběhne závěrečný koncert

Dokončení ze str. 1

celého festivalu „Festa academica“. Krátká akustická
zkouška reprezentantů olomoucké univerzity ukazu-
je, že i tady bude akustika a atmosféra stát na jejich
straně. Místa pod původními stylově zdobenými lustry
se pomalu zaplňují, koncert věnovaný lidové hudbě,
spirituálu a jazzu začíná. Zpěváci z Atenea, které zde
vystupuje s největším počtem skladeb, prozatím sedí
mezi diváky. Ze čtveřice sborů, které se dnes v Hlaholu
představí, přijde na řadu až poslední.

Na programu večera však nebyl jen zpěv. Nejvyšší
sbormistrovské ocenění – Cena Bedřicha Smetany a tí-
tul čestného předsedy Unie českých pěveckých sborů,
to jsou ocenění, která toho večera obdržel prof. J. Kolář.
Jeho kolegové se sborové Unie mu tak poděkovali za
jeho mnohaletou práci pro tuto organizaci. Prof. Kolář,
který v v pátek 16. 11. oslavil pětasedmdesát naroze-
niny, si od všech přítomných sborů vyslechl společný
zpěv části skladby Věno od B. Smetany.

„Daleká, široká je cesta po Holomóc,“ zní sálem
pražského Hlaholu, na scéně je smíšený komorní
sbor Ateneo z Olomouce a právě zahajuje svůj blok.
S každou další skladbou se prodlužuje potlesk divá-
ků, celý sbor zpívá jistěji a jistěji. Jiskrné lidové písně
jsou vystřídány jazzem. Zdá se, že přívál energie, která
sálá z olomouckých zpěváků, nelze zastavit. Gospel
Crossin´ Ovah se sopránovým sólem je vrcholem ce-
lého olomouckého vystoupení, bouřlivý potlesk uti-
chá až s prvními slovy hlavního organizátora festivalu
dr. R. Michálka, který celý festival zakončuje. Pěvecký
sbor naší alma mater přidává jako jediný ze všech
vystupujících přídavek, který je definitivní tečkou za
Festa academica 2007.

M. Poláček, student FF a člen Atenea UP

Podivuhodný kvantový svět

Doc. R. Filip, Ph.D., absolvent PřF UP v oboru Optika a optoelektronika, je vědeckým pracovníkem Katedry optiky PřF. Zabývá se teoretickými problémy kvantové a nelineární optiky, aplikacemi kvantové optiky při přenosu a zpracování informace a následným návrhem kvantové optických experimentů testujících tyto teoretické principy. Za svůj projekt *Redukce dekoherence při kvantovém přenosu a zpracování informace* obdržel letos *Zvláštní uznání předsedy Grantové agentury ČR*.

Můžete laikům objasnit, čím konkrétně se ve své vědecké práci zabýváte?

Hlavní náplní mé práce je návrh nových metod snižení a manipulace šumu světla. Světlo je elektromagnetické záření podobné jako rádiový signál, jen místo rádiové frekvence je optický signál na frekvencích až stovek THz. Šum intenzivního světelného záření halogenové lampy je analogií běžného šumu v rádiu, pokud si vyladíte frekvenci mezi dvěma stanicemi. Před více než sto lety bylo snahou vědců vyvinout nové metody, jak snížit tento šum v rádiových vysílačích a přijímačích. Výsledky této činnosti je možné dnes posoudit všude kolem nás. V současné době vědci pracují na metodách, jak ovládnout šum na vyšších frekvencích elektromagnetického záření – šum světla. Prvním krokem k ovládnutí šumu světla byl vynález laseru. Laser je koherentní optický vysílač vyzařující světlo, které vykazuje na vysokých frekvencích modulace velmi nízký šum, jehož vlastnosti se již vymykají některým klasickým vlastnostem rádiového šumu. Na rozdíl od rádiového šumu, k popisu projevů šumu laseru je potřeba použít kvantové teorie, proto mluvíme o kvantovém šumu laseru. Tento základní kvantový šum laseru je nezníčitelný, není možné jeho vliv snížit, pouze je možné vhodným způsobem měnit jeho různé projevy. Jednou z metod je využití nelineární optiky, která umožňuje manipulovat šum světla laseru. Nelineární optika také dovoluje generovat jednotlivé korelované páry fotonů, na kterých mohou být studovány vlastnosti šumu světla velmi nízké intenzity. Projevy těchto korelovaných fotonů není možné vůbec vysvětlit žádnou známou klasickou teorií. Z tohoto je zřejmé, že ovládat kvantový šum světla není tak jednoduché, jako je to s klasickým šumem rádiového signálu.

Vlastnosti kvantového šumu světla jsou také mnohem citlivější na rušivé vlivy, které je mohou úplně vymazat. Tyto rušivé vlivy je nejprve nutné potlačit, aby bylo možné nejen zkoumat fundamentální vlastnosti šumu světla, ale také hledat jeho aplikace. Protože vlastnosti kvantového šumu světla se kvalitativně liší od klasického šumu rádiového signálu, není možné přímo použít dříve známé metody. Je potřeba navrhnout nové a mnohdy účinnější metody. Základem většiny metod je vzájemná interference zdrojů kvantového šumu a elektro-optická kontrola, kdy část optického signálu je měřena vhodným foto-detektorem, a takto získaný elektrický signál přímo moduluje zbytek světelného signálu. Tato technika se v poslední dekádě dostala ve světě na velmi vysokou experimentální úroveň, což umožnilo testovat nové metody ovládnutí šumu světla. Také většina metod, na kterých jsem pra-

coval, se již dočkala svého experimentálního prověření, a výsledky byly více než uspokojivé. Tyto experimenty jsou velmi náročné, neboť je potřeba zajistit interferenci světla s velmi vysokou přesností, umět postavit detektory s extrémně nízkým šumem a velmi rychlé vysokofrekvenční elektronické obvody. Tyto reálné možnosti experimentálních zařízení omezují naše teoretické návrhy, a proto máme často jen malý prostor, ve kterém lze navrhnout metodu, která skutečně snižuje nebo ovládá šum světla.

Jaké je využití výsledků vašeho vědeckého zkoumání?

Dlouho se myslelo, že kvantový šum má pouze negativní projevy, které jen snižují kapacitu optické komunikace nebo přesnost měření řady optických metod. Průlom v chápání kvantového šumu nastal na počátku devadesátých let minulého století, kdy se teorie informace spojila s kvantovou teorií a toto spojení přineslo tzv. kvantovou kryptografii. To je první vlna, první zajímavá aplikace kvantového šumu, která ukazuje že kvantový šum má i své pozitivní stránky. Její princip je velmi jednoduchý. Z principů kvantové teorie plyne, že každý potenciální zisk informace zakódované do světla je doprovázen zvýšením kvantového šumu světla. Jestliže tedy jsou komunikující strany schopny změřit toto zvýšení kvantového šumu, mohou si ponechat pouze tu část dat, ze které mohl být pouze minimální únik informace. Takto je možné nejen odhalit potenciální odposlech, ale také snížit jeho vliv. Tímto můžeme vytvořit bezpečný přenos šifrovaných klíčů, který je garantován fundamentálními zákony přírody. Tento princip je však podmíněn tím, že optický signál po celé délce komunikační linky musí mít šum blízký hranici kvantového šumu. Metody, na kterých pracuji, mají takto většinou přímou aplikaci v kvantové kryptografii. Metody se dále dají využít ke zvýšení přesnosti optických měření, kde redukce šumu světla na nízkých frekvencích umožňuje například zvýšit citlivost detekce gravitačních vln. V současné době se má pozornost také orientuje na aplikaci těchto metod v ovládnutí vibrací nano-mechanických objektů pomocí šumu světla.

S kým a na čem spolupracujete v rámci UP?

Dnešní vědecký výzkum se neobejde bez spolupráce. Ty tam jsou doby, kdy byl jedinec schopen zvládnout ucelenou vědeckou disciplínu. Naše práce se spíše podobá štafetovému běhu různorodým terénem, než maratónu jednotlivce. Na Katedře optiky dlouhodobě spolupracuji s dr. L. Mištou a doc. J. Fiuráškem, majících těžiště své práce více v oblasti kvantové teorie informace, s prof. M. Duškem, který je expertem na

kvantovou kryptografií a s dr. J. Soubustou z Společné Laboratoře UP a AVČR, který experimentálně zkoumá interferenční efekty fotonů. Velkou část svého času věnuji spolupráci s mými postgraduálními studenty Miroslavem Gavendou a Petrem Markem, který je nyní na dlouhodobém pobytu na Queens University v Belfastu. Všem těmto lidem patří také díl ocenění, které jsem získal.

Na co se zaměřuje vaše spolupráce se zahraničními pracovišti? Která to jsou?

Většina experimentů, které navrhuji, je natolik náročná, že v současné době není možné realizovat je na našem pracovišti. Věda však našťastí nemá geografických hranic a pro poznání samo není důležité, kde a kým byl zajímavý výsledek dosažen. Má spolupráce se dvěma zahraničními pracovišti, která disponují vhodnou technologií a mohou testovat určité teoretické návrhy. Prvním z nich je Max-Planck Research group of Institute of Optics, Information and Photonics, University of Erlangen-Nürnberg (Německo), kde jsem byl v posledních dvou letech na Humboldtově stipendiu. Na začátku července tohoto roku začal nový tříletý česko-německý bilaterální projekt, který bude pokračovat v započaté spolupráci. Druhé pracoviště, které dlouhodobě testuje nové teoretické metody, je Quantum Optics group of University La Sapienza v Římě. Novým experimentálním pracovištěm, se kterým jsem zahájil intenzivní spolupráci v minulém roce, je Quantum Optics group of Danish Technical University v Lungby (Dánsko). Avšak vyčet pracovišť, se kterými jsem spolupracoval na jednotlivých experimentech, by byl podstatně delší. Spolupráci s experimentátory vědcům z získané znalosti, které není možné získat žádným studiem literatury. Bez nich se nedá tento typ výzkumu dělat.

Jaké jsou vaše další vědecké plány?

V současné době pracuji na řadě nových metod ovládnutí šumu světla. Například otevřenou otázkou je, jak snížit velmi intenzivní šum pozadí, který úplně vymazává kvantové korelace mezi optickými signály. Je důležité také metody najít, protože umožňují například kvantovou kryptografii s velmi špatnými zdroji nebo skrz velmi špatné komunikační linky. Výzkum, ve kterém pracuji, se však dá jen velmi těžce plánovat na delší dobu, směřování se mírně mění každý den, kdy nové poznatky zapadají do celkového obrazu jako části skládky. Ještě je ale velmi brzo, abych řekl, jak bude výsledný obrázek vypadat. A to je přesně to, co je pro mne osobně velmi přitažlivé na mém výzkumu.

Připravila V. Mazochová, foto archiv katedry



Setkat se s kvantovým světem je cítit se jako cestovatel z daleké země, který poprvé v životě uvidí automobil. Ta věc má zjevně dávat nějaký užitek, a to podstatný, jenže jaký? Člověk může otevřít dveře, stáhnout a vytáhnout okénko, zapnout a vypnout světla a snad i protočit startér, to všechno bez znalosti hlavního smyslu. Svět kvant je ten automobil. Používáme ho v tranzistoru k řízení strojů, v molekule k přípravě anestetika, v supravodiči k vytvoření magnetu. Je možné, že celou dobu postrádáme to hlavní, totiž roli kvantových principů v konstrukci vesmíru samotného?

Otočili jsme klíčkem startéru. Motor se nerozběhl.

J. A. Wheeler (<http://optics.upol.cz/dusek/clanky/popular.htm>, www.cts.cuni.cz/vesmir/)

Bezpečný přenos dat

Klasická kryptografie – tj. šifrování srozumitelné pouze tomu, komu je informace určena – používá k utajení metody matematiky a informatiky. Při tomto postupu je nutné, aby si odesílatel a příjemce předem domluvili algoritmus, podle kterého se bude zpráva šifrovat a dešifrovat a hlavně: oba musí znát heslo-klíč a uchovat jej v tajnosti před jakýmkoli třetím subjektem. Teoreticky jsou však tyto postupy v podstatě rozluštěitelné, i když často velmi obtížné.

Dosáhnout toho, aby bylo zcela bezpečné přenést informaci a zachovat její utajení, umožňuje právě kvantová kryptografie, která využívá nikoli matematické kombinace, ale přírodní zákony, přesněji poznatky kvantové mechaniky. Fyzici totiž prokázali, že v oblasti kvantové fyziky měření jakékoli mikročástice (elektronu, neutronu, fotonu atp.) zároveň ovlivňuje její stav, což vede ke zvýšení šumu při přenosu signálu. Jestliže je možné tento šum detekovat, můžeme odposlech rozeznat. To je ale možné jen tehdy, kdy tento kvantový šum není překryt šumem přenosové trasy.

Kvantová kryptografie tedy sice zabránit odposlechu neumí, dokáže však za daných podmínek určit, zda k němu došlo: řeší problém bezpečné distribuce klíče, když umožňuje dosáhnout toho, aby příjemce i odesílatel měli stejný klíč a zároveň i jistotu, že jej nezná někdo třetí.

Zdroje a zajímavé odkazy: <http://optics.upol.cz/vyzkum.php>, <http://optics.upol.cz/dusek/clanky/popular.htm>.

Transylvánský zápisník (IX)

Pár vět o jedné rumunské vesnici

Opět se přesouvám za krásami rumunského venkova, tentokrát do vesnice a kláštera Rímeť.

Díky autobusu jsem se bez problémů, zhruba po hodině cesty, ocitl ve městě Aiud, 70 km jižně od Cluj. Podle optimistických odhadů jsem se po dalších osmi kilometrech měl dostat do vesnice Rímeť, abych dále mohl pak putovat do kaňonu, jenž se nachází pod vesnicí, stejně jako ženský pravoslavný klášter. Vše dopadlo jinak.

Zhruba po pětadvaceti kilometrech jsem se totálně vyčerpaný dostal před bránu kláštera. Holt, když se někdo



▲ Tradiční, dodnes trvale obydlený domek v horské vsi Rímeť, pohoří Trascău

špatně podívá do mapy... Ano, prvních pár kilometrů se šlo celkem fajn, protože jsem ještě věřil..., čtyři další kilometry jsem doufal... Po dobu následných zhruba deseti kilometrech jako by nastalo prazvláštní ticho a dusno... Šel jsem listnatým lesem stále do kopce. Nebylo vidět nic než další serpentinu automobilové cesty s velmi rozmanitým povrchem. Ke stopování jsem odvahu neměl.

Když už nebylo kam stoupat a stopovat nebylo co, otevřel se přede mnou les a před ním, na loukách, jsem užíval domky horské vesnice Rímeť. Na obzoru se tyčila skalní hradba soutěsky; pohoří Trascău je skutečně nádherné. Fotím a nálada se obratem zlepšuje.

Větší část obce se dá označit za reálný „neskanzen“ v pleneru. Nemalé procento zdejších domků, stodol, salašů tu totiž stojí již „nějaký ten pátek“. Jsou dřevěné, fasády se zde zateplují pomazáním blátem. Mají vysokou střechu tvořenou dřevěnou kostrou pokrytou došky. Clujský skanzen, který jsem navštívil několik dnů před tímto výletem, byl proti tomu slabý odvar. Jednoduše už pro polohu vsi a situaci jednotlivých stavení – jsou totiž manifestem tesařských seker, které jako by do širého kraje, mikrosvěta zdejšího všeho a všech, chtěly zvolat: „Podívejte, co jsme vytvořily; kmeny námi opracované tvoří prvky, které vypadají, jako by sem, do této krajiny, patřily odjakživa.“ Užít klíše o tom, že

lidé v této obci žijí stejně jako před sto lety, by byla naprostá hloupost, protože u mnohých domů stála, vedle koňského povozu, jednoduchých saní či primitivního pluhu poháněného kravskými silami, Dacia Logan, do domů vede elektřina, mnohé domy mají paraboly umožňující příjem digitálního vysílání a na kopci nad dědinou jsou antény všech rumunských mobilních operátorů a televize. Vesnice žije, nelze ji nazvat decentralizovaným domovem důchodců. Je zde malotřídka, potkal jsme na tučet dětí, a ač by se falešným romantikům jezdícím do Rumunska s různými CK a CA chtělo zdát, že vymírá, není tomu tak. Lidé tu žijí jinak než např. v třístatisícové Cluji. To, co je funkční, zachovávají, užívají a překotně nemění jen proto, že už to není in. Ekologičtí aktivisté a NGOisté by zajásali, protože do určité míry by zde našli příklad trvale udržitelného života v praxi. Na své by si zde jistě přišla i jistá názorová skupina architektů a krajinných historiků.

Z opojného pohledu jsem však v momentu vystřízlivěl. Zjistil jsem totiž, že klášter, konečný cíl mé pěší cesty, se rozkládá hluboko v údolí pode mnou. Tedy, že zakoušení té nepřijemné klikaté cesty z vesnice dolů mi nebude zapovězeno. V tu chvíli mi byly útěchou pouze pěkné výhledy do ústí římeťské soutěsky...

Na happy end ale nakonec také přeci jen došlo. V klášteře, který však nebyl nijak extrémně zajímavý, jsem od jedné z řeholnic – prodavačky ve stánku se suvenýry – zjistil, že za necelou hodinu mi jede autobus do civilizace zvané Teiuș. Bylo vyhráno, odtud jsem totiž již znal spoj do mé dočasné domoviny. Suma sumárum: byl to famózní výlet.

F. Jemelka ve spolupráci s M. Hronovou, foto M. Fingerová



▲ Hlavní kostel v klášteře Rímeť

Mikulášské SAHH

Všem čtenářům, studentům a kantorům se tímto na vědomost dává, že dne 5. 12. 2007 se uskuteční všemi očekávaný SAHH – akce, kterou pořádají již šestým rokem studenti třetího ročníku Fakulty tělesné kultury. Zábava vypukne v 19 hodin na atletickém stadionu a dobrá nálada v mikulášském obleku poteče proudem.

Mladí organizátoři nabízejí svým návštěvníkům mj. tombolu, barmanskou show, občerstvení a bohatý program, kterým vás budou provázet vtipní a pohotiví moderátoři.

Máte odvahu se utkat se studenty FTK?? Stavte družstvo a přijďte s námi soutěžit o hodnotné ceny!!

Nebo si to chcete nechat ujit...?

Všichni jste srdečně zváni a doufáme, že se tam setkáme. A možná přijde i Mikuláš...

Více informací na www.sahh.estranky.cz.

Prváci z rekreologie pasování



Netradiční, takřka otužilecký způsob „pasování prváků“ podstoupili v minulých dnech studenti prvních ročníků Katedry rekreologie FTK UP s využitím olomoucké kašny Tritónů...

-red-, foto -tj-

Tématem listopadového čísla 25fps se staly dvě osobnosti – M. Antonioni a I. Bergman; najdete zde také informace o distribuci NFA, podrobné seznámení s nakladatelstvím Camera obscura či ekumenismem ve filmu; číslo také hodnotí dramaturgickou nabídku letošního ročníku festivalu v Jihlavě.

K přečtení je toho na stránkách www.25fps.cz pochopitelně daleko více...

JAK ZPENĚŽIT NÁPAD?

JAK VYDĚLAT NA DIPLOMCE?

JAK ZAČÍT BUSINESS?

PODNIKATELSKÝ INKUBÁTOR
VĚDECKOTECHNICKÉHO PARKU
UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI

Šlechtitelů 21, 783 71 Olomouc
+420 585 631 420
inkubator@upol.cz
www.vtpup.cz

Máte nápad, chcete začít podnikat,
nevíte jak vydělat na diplomce? ...

... úterý 4. prosince 2007 mezi 14. a 20. hodinou v S-klubu (Malbáči) ...

K dispozici Vám budou konzultanti z Podnikatelského inkubátoru VTP UP. Zjistíte, jak Vám můžeme zdarma pomoci s rozjezdem a jaké služby pro začínající podnikatele poskytujeme.

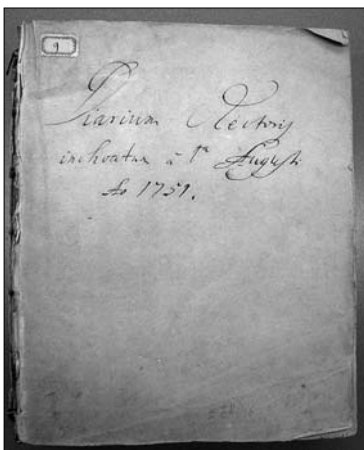
WWW.PRIJDTERUSTKNAM.CZ

MAJÍ PRO VÁS PŘEKVAPENÍ OD MIKULÁŠE!!!

Rektoři olomoucké univerzity v letech 1573–1860

53. RENTSCH (Rensch, Rentz) Carolus (Karel), S.J., Phil. Dr., Theol. Dr., Jur. Can. Dr. (* 19. 11. 1699 Broumov – † 3. 9. 1755 Praha), rektor od 19. 10. 1749 do 19. 10. 1752

O osobnosti rektora spravujícího olomoucké jezuitské instituce uprostřed 18. století, P. Karlu Rentschovi, máme bohužel jen nemnoho informací. Narodil se 19. listopadu 1699 v Broumově, východočeském městě ležícím na řece Stěnavě v Broumovském výběžku. Poněvadž roku 1890 sestávalo obyvatelstvo Broumova z 6900 Němců a pouze ze 150 Čechů, snad nepochybíme, když i Karla Rentsche označíme za příslušníka německého etnika. Poznamenejme v té souvislosti, že za Rentschova života se v letech 1726–1748 uskutečnila velkolepá přestavba broumovského benediktinského kláštera (založeného břevnovským opatem Martinem roku 1266) podle projektu Kiliána Ignáce Dienzenhofera. Karel Rentsch absolvoval jezuitské gymnázium v Hradci Králové, kde též 9. října 1716, tedy ještě před svými sedmnáctinami, vstoupil do Tovaryšstva Ježíšova. Aprobaci pro vyučování na nižších řádových školách získal 7. ledna 1718 v jezuitské koleji v Kladsku. Dvě léta vyučoval v gramatikálních třídách (2. a 3. ročníku jezuitských gymnázií), jeden rok vedl poetiku, jeden rok rétoriku (5. a 6. gymnazijní ročník). Po ukončení filozofických a bohosloveských studií přednášel P. Karel Rentsch celkem pět let filozofii a dvě léta morální teologii, byl činný jako kazatel, prefekt konviktu, katecheta a „resolutor casuum conferentiae“ neboli



▲ Rektor jezuitské koleje a škol v Olomouci P. Karel Rentsch založil dne 1. srpna 1751 poslední dochovanou knihu zdejších rektorských diáří, nadepsanou „*Diarium Rectoris inchoatum à 1^o Augusti Ao 1751 (Diarium rektora započaté 1. srpna 1751 léta 1751)*“. Kniha končí záznamem z 31. ledna 1762; následující diára jsou nezvěstná. *Moravský zemský archiv v Brně, fond E 28 Jezuité Olomouc, sign. II/9*

„resolutor casuum“ (posuzovatel komplikovaných případů ze zpodobnic) a po osm let jako konzultor řádových hodnostářů.

Čtyři slavné sliby jezuitského profesora složil P. Karel Rentsch 2. února 1734 v jezuitské koleji ve Vratislavi, z čehož plyne, že na vratislavské jezuitské univerzitě – Leopoldině působil jako profesor. Roku 1737 je P. Karel Rentsch uváděn jako profesor metafyziky (3. ročníku filozofické fakulty) na jezuitské univerzitě v Olomouci a roku 1740 přednášel na zdejší teologické fakultě kanonické právo, k čemuž ho opravňoval doktorát ze svatých Kánonů.

O následujícím působení P. Karla Rentsche postrádáme informace, a to až do 19. října 1749, kdy rektor koleje a škol Tovaryšstva Ježíšova v Olomouci P. Baltazar Lindner (viz *Žurnál UP*, 17, č. 10, 23. 11. 2007, s. 7) zaznamenal do svého rektorského diára: „Celebro primum sacram et nostrum communico. Prandium ordinario tempore, ante quod R. P. Rentsch Rectorem Collegij promulgo, cui DEUS magnum benedictionem et omnem verum Felicitatem benignissimè concedat. (Celebroval jsem první mši a poskytl našim [tj. jezuitům] sv. přijímání. Oběd v náležitém čase, před nímž jsem promulgoval nejctihodnějšího otce Rentsche rektorem koleje, jehož nechť Bůh nejobdivitěji provází velkým blahofečením a veškerým pravým štěstím.)“

Nejvýznamnější událost během rektorátu P. Karla Rentsche se netýkala Tovaryšstva Ježíšova, nýbrž řádové komunity v mnoha ohledech konkurenční – premonstrátské kanonie na Hradisku u Olomouce. Řád řeholních kanovníků, založený sv. Norbertem roku 1120 v Prémontré ve francouzské diecézi Soissons a nazývaný též bílým řádem vzhledem k bělostnému řádovému rouchu jeho příslušníků, přivedl do Čech olomoucký biskup Jindřich Zdík, jenž též stál u vzniku dvou nejstarších premonstrátských klášterů v českých zemích – na pražském Strahově a na Hradisku u Olomouce, původ-

ně kláštere benediktinů (založeném roku 1078), kteří se museli odtud kolem roku 1151 vystěhovat do Opatovic nad Labem. Vedle duchovní správy se premonstráti podobně jako jezuité věnovali pěstování věd a umění, vyučovali na vysokých a středních školách (v českých zemích na gymnáziích v Německém, nyní Havlíčkově Brodě a v Zatci), a tak se skrývanou nelibostí nesli

monopolní postavení Tovaryšstva Ježíšova na pražské a olomoucké univerzitě, zejména pak vliv jezuitských hodnostářů na udělování akademických laurů filozofických a teologických, jimiž se premonstráti rádi ověňovali.

Přípravu k oslavám 600. výročí příchodu premonstrátů na Hradisko byly zahájeny již počátkem roku 1750 stavebními úpravami klášterního areálu, zejména renovací konventního refektáře (jidelny). O rok později se mj. opravovala střední věž kláštera a interiéry konventního kostela sv. Štěpána, přerovský malíř Jan Hoffmann navrhl a realizoval výzdobu průčelí prelatury, kapelník chrámové hudby dómu sv. Václava Josef Antonín Gurecký složil slavnostní mši a latinskou operu na libreto konventuála Adama Rübnera, představující ve třech hodinách výjevy z dějin hradiské kanonie, a velehradský cisterciák Ignác Plumlovský – Alanus zkomponoval hanáckou holdovací zpěvohru *Gront a puvod plesání*

hanáckého (její rukopis, až na několik citací nepublikovaný, bohužel v 70. letech 20. století zřejmě zmizel z fondů Muzea A. V. Šembery ve Vysokém Mýtě). Za den příchodu premonstrátů na Hradisko se pokládal 10. květen, třídní slavnosti zahájené dotyčného dne roku 1751 však nebyly určeny pro veřejnost – pro ni byly chystány pompézní oslavy 600. jubilea ve dnech 29.–31. srpna 1751.

Dne 10. května 1751 se dostavila k jezuitskému rektorovi P. Karlu Rentschovi delegace hradiských premonstrátů, aby pozvala olomouckou akademickou obec k účasti na srpnové festivité. Současně se delegace obrátila na Jeho Magnificenci s žádostí hradiského opata Pavla Ferdinanda Václavíka a jeho řeholníků, aby se univerzita účastnila děkovného procesí „cum apparatusu academico (v akademickém ústrojí)“. Jak ale uvedl rektor Rentsch ve svém diáři k datu z 31. srpna 1751, zatím se nestalo, aby se některá univerzita účastnila průvodu, nebo dokonce kráčela v jeho čele „in academico ornatu (v akademické zpodobnosti)“ vně městských hradeb. Premonstrátům nezbylo než zamítavý postoj univerzity akceptovat a rektora Rentsche s početnou akademickou suitou uvítat jak na hostině v renovovaném klášterním refektáři, při níž zasedlo k bohatě prostřeně tabuli více než 130 osob, tak na dalších ceremoniích, během nichž sloužili mše též čtyři jezuité. Rektor páter Rentsch nepomněl navštívit představitele moravské zemské reprezentace v Brně účastníci se hradiských oslav, nejme moravského zemského hejtmána Františka Josefa hraběte Heisslera a Jindřicha Kajetána svobodného pána (od roku 1759 hraběte) z Blümegenu, po Heisslerově úmrtí v roce 1753 následujícího hejtmána Markrabství moravského. Posledního dne oslav hradiského jubilea se konala teologická disputace v konventním kostele, jež měla prokázat vysokou úroveň řádového učiliště na Hradisku – ostatně defendent, hradiský premonstrát Bernard Purkyně, byl císařským dvorem ve Vídni

jmenován 23. února 1761 vedle olomouckého dominikána Ignáce Světeckého profesorem teologické fakulty olomoucké univerzity, doposud domény Tovaryšstva Ježíšova.

Dne 14. prosince 1750 svolal rektor P. Karel Rentsch akademickou poradu, jež měla projednat průběh instalace nového olomouckého profesora práv, Jur. Dr. Jindřicha Antonína Bösenelleho (psán též Boesenseel; datum jeho narození není známo, zemřel v Olomouci 18. září 1767), absolventa právnické fakulty univerzity v Mohuči, založené již roku 1477. Jezuiti nemile překvapilo, že olomoucký krajský hejtman K. G. Allmstein jakožto státní komisař požadoval, aby byl nový profesor jurisprudence instalován v univerzitním auditoriu, ačkoliv doposud se tak nedělo. Bez ohledu na protest akademického senátu byl profesor Bösenelle v sobotu 20. února 1751 o desáté hodině dopolední v univerzitním auditoriu uveden do svého úřadu. Rektor a ostatní nositelé doktorských titulů nepokládali za potřebné přidít se k tomuto aktu epomidou (krátkým pláštěkem bez rukávů, emblémem doktorského gradu), aniž tušili, že v osobě profesora Bösenelleho přichází na olomouckou univerzitu její první světský rektor (zastávající rektorský úřad od 18. ledna 1766 do 10. ledna 1767).

O dvorském reskriptu z 25. června 1752, jímž byl zaveden nový univerzitní studijní řád, jsme se již zmínili v souvislosti s působením předešlého rektora jezuitské koleje a škol v Olomouci, P. Baltazara Lindnera, jako českého jezuitského provinciála (viz *Žurnál UP*, 17, č. 10, 23. 11. 2007, s. 9). Došlo tak ke zkrácení studia filozofie, jež tehdy museli absolvovat i budoucí bohoslovci, medicí a juristé, z dosavadních tří let na dvě léta a k zavedení přírodopisu do učebního plánu filozofických fakult, jakož i k rozdělení studia bohosloví na morální a spekulativní teologii a ke zdůraznění patologie (bádání zaměřeného na biografie a spisy sv. otců a dalších teologů) na úkor scholastického učení jezuitských teologů Luise Moliny (1535–1600) a Francisca Suareze (1548–1617). Dále byly zřízeny tzv. doktorské konference neboli konsensy, konané každé dva měsíce, jichž se účastnili též lektoři jiných řeholí – zatímco se ale zprávy o těchto konsensech objevují v diářích premonstrátského konventu na Hradisku, v diářích olomouckých jezuitských rektorů nejsou vůbec zmíněny.

Že se příslušníci jiných řádů vedle členů Tovaryšstva Ježíšova tou dobou věnovali pilně studiu teologie, svědčí „actus publicus“, veřejný akt v univerzitním auditoriu, dne 19. srpna 1751, při němž bylo promováno osm augustiniánů ze šternberského kláštera na doktory a dva augustiniáni z téhož kláštera na licenciáty teologie, a dne 22. srpna 1752 sedm augustiniánů z olomouckého kláštera Všech svatých (nyní budovy Domu armády na tř. 1. máje) dosáhlo doktorátu teologie.

Obvyklé rektorské triennium ukončil P. Karel Rentsch na den přesně, a to 19. října 1752, kdy též Olomouck opustil. Jeho nástupce, P. Timotej Raisky (Rajský) z Dubnice (1700–1761), dorazil do Olomouce a byl páterem ministrem (ekonomem) koleje instalován do rektorské hodnosti dne 22. října 1752.

Téhož dne byl P. Karel Rentsch promulgován rektorem koleje, noviciátu a gymnázia Tovaryšstva Ježíšova v Brně; řídil tyto instituce do 26. ledna 1755. Poté pobýval v jezuitské koleji u sv. Klimenta na Starém Městě Pražském; zdraví mu zřejmě nesloužilo, neboť v Klementinu zanedlouho, a to 3. září 1755, zemřel. Zanechal po sobě pomocnou knihu pro zpodobníky, jež pod titulem *Consuetudine pro omni casu, sive consilia casuistica...* (*Povědomost pro každý případ neboli kazuistické rady...*) byla vydána tiskem v Olomouci roku 1750.

Prof. J. Fiala, CSc.

Soupis rektorů olomouckého vysokého učení najdete na webových stránkách UP www.upol.cz v oddíle O univerzitě/Historie a současnost.

Děs a bída UP podesáté – Pokus o vysvětlení

Chápu rozhořčení doc. Zbořila a spol. (ŽUP 17/č. 10, str. 7) nad seriálem Děs a bída. Domnívám se, že příčinou je oboustranně nevyvážený předpoklad o tom, na jaké úrovni jsou pracoviště vnímána „zvenku“. Vím, že „chemické“ katedry (z nichž autoři reakce pocházejí) mají kvalitní badatelský výstup a cítí se – plným právem – dotčeny svým paušálním „celouniverzitním/fakultním“ přístupem. To samozřejmě nebylo mým úmyslem a za „collateral damage“ se omlouvám.

Můj výchozí předpoklad je však jiný: veřejnost nevnímá katedry a fakulty, ale univerzity jako celek (viz např. žebříčky prestižních světových univerzit, nikoli kateder apod.). Pak ovšem má argumentace platí – bez ohledu na tak špičkově rozvinuté obory na UP jako je např. optika, je tu řada dalších pracovišť, které stahují univerzitu jako celek k šedému průměru. Zdůrazňuji, že řada pro UP zostuzujících informací je veřejně přístupná (např. skrz WoS) minimálně IF publikací 13členné katedry stačí jeden – číslo 1 – prst), geologie (IF články i citace lze spočítat téměř na prstech) či ekologie, botaniky a zoologie (na poměry v oborech žádná sláva). To jsou veřejné informace, žádné vytahování „vnitřních věcí“. Netvrdím, že IF je vše, ale zvenku jsme hodnoceni především přes databáze jako je WoS, ať se nám to líbí či ne. Univerzita je vnímána jako celek a řetěz je právě tak silný, jako jeho nejslabší články.

Polovinu textu Zbořila a spol. tvoří – ač ironicky míněný, přesto věcně chybný – rozbor má publikační činnosti (o „objektivitě“ textu svědčí už jeho název). Např. informace o mé citovanosti je mylná: funkce „View without self-citations“, kterou autoři použili, uvádí počet článků, které citují daného autora (53), nikoli počet citací (ten je 86, což v mém oboru není zanedbatelný rozdíl; viz také platný spodní limit PrF UP na citace u titulu profesor – 30). Kritiku své práce vítám (jak ví všichni, které neustále otravují s prosbou o zkritizování mých rukopisů, včetně seriálu Děs a bída, jež je výsledkem debat s cca 20 kolegy z českých univerzit a AV ČR), jenže nesmí být založena na omylech.

I kdyby můj publikační výkon byl roven nule, nebyl by to platný argument proti mém názorům. Zbořil

a spol. použili tradičně český způsob argumentace ve stylu „Je to exhibicionista a radikál“ a „Hlásá pravidla, která nás nesplňuje“. Takoveto **ad hominem argumenty**, odvádějící pozornost od **faktických tvrzení k osobě protivníka**, jsou sice emocionálně působivé, ale logicky chybné. Názory, které jsem v ŽUP uvedl, by neotřásl, ani kdyby je napsal student magisterského studia bez jedině publikace. Aby člověk prohlásil „jedna a jedna jsou dvě“, nemusí být matematikem.

I kdyby přistoupím na nelogickou argumentaci mých oponentů, lze ukázat, že jejich argument je chybný i věcně. Není totiž pravda, že „v roce 2006 jste kritérium počtu (IF) publikací nesplňoval nejen na PrF UP, ale s výjimkou JČU České Budějovice ani na žádné z univerzit, které uvádíte pro konfrontaci v ŽUP 17/6“. Zbořil a spol. přehlédli, že kritéria většiny univerzit považují za nesmyslná, takže je z mého pohledu jedno, jestli jsem je splnil, nebo ne (v 6. dílu **navrhovaná habilitační kritéria – 10 prací v předních oborových časopisech, review, min. 30 citací** – jsem splnil). Ale budíž po vašem. MU: 15–20 publikací a IF nezmínuje. Mé odborné práce v celku (24), nebo jen ty s IF (16), byly „v limitu“. UP: 20–25 a o IF opět ani zmínka. UK: „nejméně dvacet vědeckých prací“ (TG – 24), „nejméně deset v mezinárodních vědeckých časopisech“ (TG – 16) a „alespoň pět prací by mělo dosáhnout impact faktor > 0,5“ (TG – 13) (požadavky citovány z materiálu „Hodnocení uchazečů o habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem na PrF UK“).

Ač jsem počítání abstraktů mezi publikace kritizoval, může si je v mém Přehledu činnosti „čtenář se zadostiučiněním prostudovat“. Jako formální vzor mi posloužily „Podklady k habilitačnímu řízení“ předělaných uchazečů. Ač se mi nejasně formulovaná platná pravidla (např. Hlavní norma UP č. B1-06/5) nelíbila, podřídil jsem se a snažil se je dodržet. Právě proto, že si myslím, že **pravidla se mají dodržovat**, jsem navrhl jejich změnu a zdůraznil, že je třeba jejich dodržování nekompromisně prosazovat. I proto, že jsem se s Přehledem činnosti musel dlouho smolít, jsem navrhl stručnější systém, který explicitně klade důraz na kvalitu (články typu „review“, IF, ale nejen IF: „Vysokou hodnotu může mít i neimpaktní článek – ale pouze je-li hojně citován“ jak jsem jasně uvedl v 7. dílu). Asi jsem dostatečně nezdůraznil, že mi jde o nastavení **minimálních** požadavků (6. díl, závěrečný odstavec), které musejí být **vždy** splněny. V rámci těchto **fakult-**

ních minim by pak samozřejmě měl každý obor své dolaďující požadavky – tak jako v Praze, na niž jsem explicitně odkazoval (5. díl, tabulka). **Oborovou omezenost hodnocení** jsem zdůraznil v dílech 5–8.

Dále jsou „recenze překladů knih uvedeny pod nosným názvem ‚Spolupráce na knižních publikacích‘... autor se snažil zalepít opravdu každou kolonku.“ Překlad a lektorování překladů zahraničních knih, které se využívají ve výuce na UP i na dalších univerzitách v ČR, pomohlo kvalitě výuky více než mnohá katastrofální skripta vydaná tamtéž (antropologie, systematická zoologie či zoogeografie).

„Mezi 17 docenty a profesory na biologických, fyzikálních a chemických oborech, které lze výstupově srovnávat, vyznívali Vaše tolik preferované aktuální statistiky nejhůře.“ Kdyby náhodou někdo nepochopil vtip: 1. Obory nelze srovnávat, neboť se liší frekvencí citovanosti, IF, prostě všim (např. Nature 376, 31. 8. 1995, str. 720). 2. Ad „docenty a profesory“ – která univerzita má stejná kritéria pro oba tituly? 3. Průměrný věk zbylých 16 osob z vašeho seznamu je 41 let, většina (10) je starší než já. Počet publikací i citací roste s věkem. Hodnocení závodníků, kteří vyběhli ze startovní čáry v jinou dobu, není právě smysluplné (což jsem zdůrazňoval v dílu 5 a 6).

Co s nutností brát při hodnocení uchazečů o tituly počet spoluautorů (z čehož nevyplývá odmítnutí týmové práce, jak to karikují Zbořil a spol.)? I kdyby někdo neuznal těžko zpochybnitelný fakt, že týmová práce je snadnější než „samotářská“, setkáme se občas bohužel i se systémem „já připsu tebe, ty připsíš mě“.

A o tom, že „ve stávajícím personálním obsazení“ Vědecká rada zaručuje kvalitu řízení, se rád nechám přesvědčit např. v právě probíhajícím řízení J. Swierada (WoS: 5 článků, 2 citace).

Mnohokrát už jsem si vyslechl „chceš-li něco měnit, musíš do komisi a rad... aby tě někdo poslouchal, musíš mít tituly a kompetence“ apod. Systém, kde se návrhy a argumenty hodnotí dle toho, **kdo** je řekl a jaký má dotyčný **titul**, je směšný. Nejlepším řešením by bylo současný kastovní titulomanický systém zrušit. Tím by alespoň zmizely pseudoargumenty „Nějaký studentík/pouhý Ph.D./ten z jiného oboru nám nebude říkat, jak máme...“. Uznávám, že takový ad hominem argument je díky sociálně adaptované lidské psychice emocionálně přesvědčivý, logicky je však irelevantní.

Doc. T. Grim, PrF UP

Brus jazyka českého

Záměna zájmen

S některými zájmeny je potíž. Že se cit pro správné použití zájmena jenž/jež, jehož/jež, již/vytrácí, ukazují i příklady z internetové stránky Ústřední knihovny UP:

- Knihovny z ČR mohou pro své čtenáře žádat zapůjčení resp. xerokopie dokumentů, **jenž** jsou ve fondu Knihovny UP
- K dispozici je přes 400 titulů, **jenž** jsou zpřístupněny od prvního čísla vydání časopisu (retrospektiva nejstaršího titulu sahá do r. 1831).

V obou těchto případech má být náležitý tvar **jež**.

I pro rodilého českého mluvčího je dnes už nesamozřejmě užití tohoto zájmena ve 4. pádu jednotného čísla rodu ženského (slečna, již jsme již dříve zahlédli).

Ještě hůř se to má s knižním odkazem na 1. pád podstatných jmen rodu mužského (životných) v množném čísle; asi nikdo by dnes neřekl „studenti, již navštěvují knihovnu“, už pro možné nedorozumění, že totiž studenti snad dosud knihovnu nenavštěvovali. Že zde jazykový cit selhává, ukazuje i příklad z internetové stránky Katedry křesťanské sociální práce:

- Pro studující, kteří chtějí hlouběji reflektovat význam své křesťanské víry pro profesní praxi, a také pro ty, **jenž** předpokládají uplatnění v církevním sektoru sociálních služeb, je určen tento kurz...

Správný tvar, který měl být použit, je **již**.

V dnešní češtině se užívá spis vztahné zájmeno který. Zájmeno jenž může být v psaném textu vítanou variantou, ovšem pokud je použito na správném místě a ve správném tvaru.

-purista-

Postdoctoral Fellowship Program for Foreign Researchers 2008/2009

Japan Society for the Promotion of Science každoročně vyhlašuje konkurz na JSPS Postdoctoral Fellowship Program for Foreign Researchers, kterého se mohou zúčastnit doktorandi, kteří obdrželi doktorský titul do doby, kdy chtějí nastoupit svůj stipendijní pobyt, nejpozději však šest let před nástupem stipendijního pobytu (např. dříve než 2. 4. 2008, byl-li doktorandský titul udělen 2. 4. 2002).

Pro Českou republiku jsou určeny tři stipendijní pobyty vždy v trvání 12 až 24 měsíců. Nominacním místem pro přijímání žádostí z ČR je Zahraniční odbor Akademie věd ČR.

Uzávěrka pro přijímání žádostí z české strany je ke 29. 2. 2008.

Bližší informace jsou k dispozici na adrese www.avcr.cz/data/zho/ostatni/postdoc_stip.pdf.